

Κατὰ τρόπον προσιδιάζοντα ἡ ἀρμόζοντα εἰς γέροντας:
Περπατάει γέρικα.

γέρικος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. ('Αμισ. Κερασ.) γέρ'κος Θράκ. Πάρ. (Λευκ.) γέρ'κους κοιν. βορ. ίδιωμ. καὶ Τσακων. (Χαβουτσ.) ἔρικος Νάξ. ('Απύρανθ.) Θηλ. γέρικια Σίκιν. Σύρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

1) 'Ο ἡλικιωμένος, ὁ γηραλέος κοιν. καὶ Πόντ. ('Αμισ. Κερασ.) Τσακων. (Χαβουτσ.): Γέρικος τράγος - πλάτανος, γέρικη φοράδα, γέρικο ἄλογο κοιν. Γέρικος ἄνθρωπος εἰσαι καὶ μυαλὸ δὲν ἥβαλες Κρήτ. ('Ανατολ.) 'Επῆρε μιὰ γυναικά λίγα λίγα γέρικη (=δλίγον ἡλικιωμένην) Κρήτ. (Κίσ.) Γλύτωσαν τὰ πρόβατα ἀπ' τὸ γέρικο τὸ σκυλλὶ 'Ηπ. (Μαργαρ.) Γέρ'κους μουλάρ' Χαβουτσ. Γιὰ τσοίτα, γέρικο μουλάρι εἶναι τσαὶ θέλει δρχητάτσα (δρχητάτσα=δρχητάκια, χοροπηδήματα) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Γέρικό 'ναι τὸ μουλάρι μας καὶ θαρρῶ πώς ἀ φορήσῃ Κρήτ. ('Ανατολ.) Γέρικον ἄλεγον 'Αμισ. Κερασ. Πουλιμάει νὰ κάν' δ'λειά μὲν κάτ' γέρ'κα ἄλονγα Εῦβ. ('Ακρ.) Γέρικο βούνι Κρήτ. Γέρ'κουν βούνδ' Πάρ. (Λευκ.) Τοὺ γέρ'κουν τραῖτον λέμι παλιούτραμι Θεσσ. (Βαθύρρ.) Εἰγι γέρ'κουν τὸν ζῶ κὶ βοισκούμαστ' γι ἄλλον Εῦβ. (Στρόπον.) "Εναι γέρικο τὸ βόδι, δὲ βορεῖ νὰ καματέψῃ ὀφέτον Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Αὐτὸν τὸν δέντρον εἴγι πουλὺ γέρ'κουν Εῦβ. ('Αγία' Ανν.) Τὴν πολὺ γέρικια ἐλμὰ τὴν κόβομε Σίκιν. "Ολες οἱ γέριτσες ἐλιές κάνονται κονφιάλα Πελοπν. (Ξεχώρ.) Γέρικο ἀβέλι Πελοπν. (Μεσσ.) || Φρ. Γέρικο εἶναι τ' ἄλογό σου (οὕτω χαριεντιζόμενοι ἀπαντῶσι γέροντες εἰς τοὺς προσαγορεύσαντας αὐτοὺς γέρους, ὑποδηλοῦντες οὕτως δτι ἀποστέργουσι τὴν κλῆσιν) Πελοπν. (Μεσσ.) Σύρ. — Ν.Πολίτ., Παροιμ. 3, 563. || *Ἀσμ.

Πᾶρε γυναικα γέρικη νὰ βάφῃ τὰ μαλλιά τζη,
Πᾶρε γυναικα νέικη νὰ κόβῃ τὰ δικά τζη
Κρήτ. (Ρέθυμν.) Συνών. γεροντιάρης. 'Αντιθ. νέικος. 2) 'Ο προερχόμενος ἐκ ζώου ἡ δένδρου γηραλέου πολλαχ.: Εἰναι γέρικο τὸ κρέας, δὲ φήνεται Κρήτ. ('Ανατόλ.) 'Έρικό 'ναι τὸ κριάς ἐτούτο Νάξ. ('Απύρανθ.) Γέρικο ξύλο Πειρ. 3) 'Ο προσήκων εἰς γέροντα Πόντ. ('Αμισ. Κερασ.): Γέρικα λώματα (ἐνδύματα προσήκοντα εἰς γέροντα). Συνών. γεροντιακός, γεροντικός, γεροντίστικος.

γερινὲ ἐπίφρ. Θράκ. (Καλλίπ.) Καστ. Κωνπλ. Μεγίστ. Σίκιν. Τῆλ. γιρινὲ Θράκ. (Καρωτ.) γερ'νὲ Εῦβ. (Χαλκ.) Πελοπν. (Νεάπ.) Ιθάκ. Προπ. ('Αρτάκ.) Σύρ. — Λ.Παλάσκ., 'Ονοματολόγ., 32 Ν.Κοτσοβίλ., 'Εξαρτ. πλοίων 128 'Α.Σακελλ., 'Εγχειρ. ἀρμενιστ. 226, 299 γιρ'νὲ Λέσβ. Σάμ. Στερελλ. (Τοπόλ.) Τῆν. (Κτικᾶδ.) 'ερινὲ Κάλυμν. 'ιρινὲ Μακεδ. (Κοζ.).

'Εκ τοῦ Τουρκ. *yerine*=ἀντί, εἰς τὴν θέσιν τινός.

1) Εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἀντικατάστασίν τινος, ἀντί τινος Θράκ. (Καλλίπ. Καρωτ.) Κάλυμν. Κωνπλ. Λέσβ. Μακεδ. (Κοζ.) Μύκ. Προπ. ('Αρτάκ.) Σάμ. Σίκιν. Στερελλ. (Τοπόλ.) Σύρ. Πήλ. Τῆν. (Κτικᾶδ.): Οὐ τραντύιονς κρατοῦσι μιὰ γρατσούνα κὶ τ' ν είχαν γιρινὲ κουβαρᾶ (γρατσούνα=ὑδροδοχεῖον ἐκ κολοκύνθης) Καρωτ. Μαζίτσα πῆγε κ' ἡ γριά, 'σ μάννας γερινὲ Καλλίπ. Γερινὲ ποτήρια είχαν γιουρδέλια (γιουρδέλια=ξυλίνους κάδους) Τῆλ. Φᾶτο γερ'νὲ φωμὶ (φᾶγε τὸ ἀντὶ ψωμιοῦ) 'Αρτάκ. Ψωμὶ γερινὲ Κωνπλ. Τρῶμε μακαρόνια γερινὲ φωμὶ Μύκ. Γιρινὲ σκούπα είχα τὰ χέρια μουν Κτικᾶδ. Τὰ λουλ-λουδιά τοῦ στεφανιοῦ βάλ-λδουν da 'ερινὲ στεφάνι 'σ τοὺς ἀγιοὺς τοῦ τέμπλου τῆς ἐκκλησιᾶς

Κάλυμν. Φρ. Γέρι-γερινὲ (ώς ἔδει, καλῶς ἔγινε) Τῆλ. 2) Εἰς θέσιν μόνιμον, μονίμως Εῦβ. (Χαλκ.) Ιθάκ. Καστ. Μεγίστ. Μύκ. Πελοπν. (Νεάπ.) — Λ.Παλάσκ., ἔνθ' ἀν. Ν. Κοτσοβίλ., ἔνθ' ἀν. 'Α.Σακελλ., ἔνθ' ἀν.: 'Ακόμα σὲ περιμένω, πῆγε κ' ἥκατσες γερινὲ Μύκ. Βάλε στῦλο ἐλίτικόν νὰ δὸν ἔχης γερ'νὲ Ιθάκ. "Εχω 'σ τὴ βάρκα καπνὸ γερινὲ Χαλκ.

γεριντίζω ἀμάρτ. γεριντίω Πόντ. ('Ινέπ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. *yerintek*=σικαίνομαι.

Παραμελῶ τι: Φρ. Τῆς χώρας τὶς καρδιές χτίειν τες καὶ τὶς δικές του γεροντίειν τες (ἐπιμελεῖται καὶ φροντίζει τοὺς ξένους καὶ παραμελεῖ τοὺς οἰκείους).

γερίτσικος ἀμάρτ. γερίτζικος Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ἀμάρτ. οὐσ. γερίτσος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

'Ο κάπως γέρων, γεροντάκι, γερούλης. Συνών. γεράκος γερίτσος, γεροντάκι, γεροντάκος γερούλης.

γερίτσος δ, Πόντ. (Σάντ.) γερίτσον Πόντ. (Σάντ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιτσος.

'Ο γερίτσικος, διδ., ἔνθ' ἀν.: "Ονταν ἐσούμωσεν 'ς σὴ χαμαιλέτεν, ενδεν ἀτεν ξάν' ἐκεῖνος δ γερίτσον καὶ ἐρώτεσεν ἀτεν (ἐσούμωσεν=ἐπλησίασε, χαμαιλέτεν=μύλον, ξάν'=πάλιν) Συνών. ἐν λ. γερίτσικος.

γερλεστίζω Θράκ. ('Επιβάτ. Σαρεκκλ. Τσακίλ.) Ιων. (Βουρλ.) 'ιρλεστίζου Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) γερλεστοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) γερλεστίν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. *yerlestirmek*.

Τοποθετῶ, διευθετῶ, ἐτοιμάζω ἔνθ' ἀν.: 'Ελάτε νὰ γερλεστίσουμε τὰ κρεββάτια Σαρεκκλ. Τὰ γερλέστ'σαμ' τὰ βαρέλια αὐτόθ. Τὰ γερλέστ'σα γούλα μέσ' 'ς τὸ σεδούν' Τσακίλ. Γερλέστ'σες τὰ ξύλα; 'Επιβάτ. Σαρεκκλ.

Καὶ ἀμτβ. τακτοποιῶ ἐμαυτὸν Θράκ. (Σαρεκκλ. Τσακίλ.): Γερλέστ'σες καλὰ καὶ χαβάρ' δὲν ἔχ' Σαρεκκλ. Τάμ' γερλέστ'σα καὶ πῆρε δρόμο ἡ δ'λειά, ἥρτε δ πόλεμος καὶ πᾶνε γούλα Τσακίλ.

γερλήδικος ἐπίθ. Ιων. (Σμύρν.) γερλήδ'κος Θράκ. (Τσακίλ.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ πληθ. γερλήδες τοῦ ἐπιθ. γερλῆς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

'Εντόπιος, ἐγχώριος ἔνθ' ἀν.: Δὲν εἶναι ξένο, εἶναι γερλήδικο Σμύρν. "Αλλ' νοστ' μάδα ἔχ' τὸ γερλήδ'κο πρᾶμα Τσακίλ. Συνών. γερλῆς, γερλήσιος, ντόπιος.

γερλῆς ἐπίθ. Θράκ. (Σαρεκκλ. Τσακίλ.) Ιων. (Μαγνησ.) Λυκ. (Λιβύσσ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. *yerli*=ἐντόπιος.

Γερλήδικος, ἔνθ' ἀν.: 'Εκεῖνος εἶναι γερλῆς, μόνε ἡ γύναια τ' εἶναι ξένη Τσακίλ. Γερλή σταφίδα Μαγνησ. Συνών. γερλήλικος, γερλήσιος, ντόπιος.

γερλήσιος ἐπίθ. ἀμάρτ. γιρλήσιος Σαμοθρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γερλῆς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήσιος.

Γερλήδικος, διδ., ἔνθα καὶ συνών.: Τὰ παννιὰ ἔη γερλήσια.

γέρμα τό, σύνηθ. γέρμαν Ρόδ. Χίος (Πισπιλ.) 'έρμα Κεφαλλ. (Δειλιν.) Νάξ. ('Απύρανθ.) ἄγερμα Κύθηρο. ἔγερμα Χίος γείρμα Ζάκ. "Ηπ. (Ζαχγόρ.) Λευκ. Πελοπν. (Βασαρ.)

